

Pályamű

**az Országos Bírósági Hivatal elnöke által a Bírósági Közlöny
2022/9. számában megjelent 361.E/2022.(IX.29.) OBHE
határozattal a Fővárosi Ítéltábla elnöki állásának betöltésére
kiírt pályázathoz**

Pályázatom elkészítéséhez az OBH elnökének 2020. évi beszámolójában, a Fővárosi Ítéltábla elnökének 2021. évi beszámolójában, annak mellékletében megtalálható ügyforgalmi, pertartam és összesített havi adatszolgáltatásokat, a Fővárosi Ítéltábla több időszakra vonatkozó ügyelosztási rendjét, egyes OBT határozatokat, valamint az ítéltáblai bírák számára az intraneten és a Bírósági Közlönyben fellelhető adatokat használtam fel.

dr. Fatalin Judit

Tisztelt Bírótársaim! Tisztelt Elnök Úr!

Ahogy arra motivációs levelemben is kitértem, a múlt történései és tapasztalatai indítottak az elnöki pályázat benyújtására mintegy alternatívát kínálva, mert meggyőződésem, hogy egy regnáló elnök ismételten benyújtandó pályázata egy versenyben történt megmérettetés után értékesebb, mintha egyedüli pályázóként indulna egy olyan magas vezetői tisztségért, mint a Fővárosi Ítéltábla elnöki pozíciója. Jelenleg a központi igazgatás szabályozóira alapítottan az ítéltáblán kidolgozott szabályozórendszer működik, szinte minden szegmensre meghatározott cselekvési terv és minta létezik, amelyben a bíróság működtetése hivatali szemléletet indokol, ugyanakkor az emberi és szakmai tényező a folyamatokban nem veszhet el.

Fontosnak tartom, hogy magukat igazgatási vezetőként korábban ki nem próbáló, vagy kisebb tapasztalattal rendelkező bírák is megmérettessék magukat, ellenkező esetben a rendszer megmerevedik, és eluralkodik azon hiedelem, hogy kizárólag az OBH elnökével már jól kiépített kapcsolatban lévő tapasztalt vezető lehet alkalmas egy bíróság vezetésére. Ítélező bíró ritkán vállalkozik e bonyolult igazgatási feladatra, ugyanakkor a motivációs levélben leírt észlelések alapján kötelességemnek érzem a pályázat beadását.

I. A vezetői munka keretei, elemzés

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban Bszi.) 119. és 121.§-ai, az Országos Bírósági Hivatal elnökének a bíróságok igazgatásáról szóló 6/2015.(XI.30.) OBH utasítása (továbbiakban Igazgatási szabályzat), a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (továbbiakban Bjt.), az OBH elnökének szabályzatai, utasításai, ajánlásai, valamint az ítéltábla szervezeti és működési szabályzata adnak alapvető keretet az ítéltábla elnöke tevékenységének.

Az OBH elnöke a Bszi. 76.§ (6) bekezdés b) és c) pontja alapján a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatkörében irányítja és ellenőrzi a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét, ennek során figyelemmel kíséri a bíróságok igazgatására vonatkozó szabályok érvényesülését, az eljárási határidők és ügyviteli szabályok megtartását, mindezek érdekében vizsgálatot rendel el, elvégzi a kinevezési jogkörébe tartozó vezetők vizsgálatát. A Bszi. 140.§ alapján amennyiben a vizsgálat vezetői alkalmatlanságot állapít meg, az OBH elnökének a bírósági vezetőt tisztségéből azonnali hatállyal fel kell mentenie. A Bszi. 144. § e) pontja alapján az összbírói értekezletnek is jogában áll a felmentés kezdeményezése. A törvényhozó a bírósági

vezetői tevékenységet némi kontroll alá helyezi, amennyiben az OBH elnökének igazgatási vizsgálata megvalósul, szélsőséges esetekre vonatkoztatható szankciót is meghatároz, ugyanakkor kimondható, hogy a bírósági vezetőknek nagyon erős diszkrecionális jogkör biztosított.

Az Alkotmánybíróság a 27/2020.(XII.16.) AB határozatban, amelyben OBT tag indítványozóknak a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015.(XI.30.) OBH utasítás 103.§ (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítésére irányuló panaszát elutasította, a (15) és (16) bekezdésében az alábbi megállapítást tette: „a bírói függetlenség két síkon értelmezhető: egyrészt szakmai függetlenséget, másrészt személyi függetlenséget jelent. A szakmai függetlenség – a befolyástól mentes ítélkezési tevékenység – követelményét az Alaptörvény is rögzíti a 26. cikk (1) bekezdésében, amikor úgy rendelkezik, hogy a bírák csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatók. Ettől eltérően a személyi függetlenség azt a több összetevőből álló közjogi státuszt jelenti, mely a bírót szolgálati jogviszonya fennállása során megilleti. A bírácoknak nemcsak a másik két hatalmi ág képviselőitől, hanem a többi bírótól is függetlennek kell lenniük. Ez a belső, a bírósági szervezetrendszeren belüli függetlenség is kétirányú: az ítélkezési tevékenység függetlenségét egyrészt biztosítani kell a többi bíróval szemben, azaz garantálni kell, hogy a bírák saját szakmai meggyőződésük szerint ítélezhessenek, másrészt ki kell zárni az igazgatási befolyásolás lehetőségét is.”

Az OBH korábbi elnöke a vezetői kinevezéseket különböző módszerekkel befolyásolta, melyet az Országos Bírói Tanács többszörösen megkifogásolt.

A Fővárosi Ítéltábla esetében mind elnöki, mind kollégiumi vezetői pályázatok rátermett jelöltek esetében is eredménytelenné nyilvánításra kerültek, többnyire indokolás nélkül. Kizárólag a Fővárosi Ítéltábla elnöki pályázatára fókuszálva elmondható, hogy az elnöki álláshelyre önként vállalkozók pályázata két fordulóban eredménytelenné nyilvánításra került, majd megbízást kapott egy OBH-ból érkező igazgatási vezető, aki megbízatása időtartama alatt igazolni tudta a bírói kar előtt rátermettségét, melyhez a központi igazgatástól minden segítséget megkapott. Ezt követően a kiírt pályázaton már egyedüli indulóként a szavazatok többségét jó eséllyel magáénak tudhatta. Ez véleményem szerint befolyásolt, kívülről irányított folyamat volt, semmiképpen sem feleltethető meg a törvény szövegével és szellemével, mert a megbízással az OBH elnöke kifejezte, hogy kit kíván az elnöki székben látni. A szavazásra jogosult bírák pedig az akarattal már csak azért sem mentek szembe, mert más pályázó sikere erősen megkérdőjelezhető lett volna.

Az előző elnöki pályázat elbírálása óta eltelt 6 év, melynek tapasztalatait a jövő tervezése céljából elengedhetetlen számba venni.

Meggyőződésem, hogy a Fővárosi Ítéltábla szervezete, működése messzemenőig leszabályozott, a személyi és tárgyi feltételek biztosítása a lehetőségekhez mérten többnyire megtörtént, az ítéltábla bírái magas szintű ítélkezési tevékenységet látnak el, az igazgatási befolyásolás azonban a pályázati rendszert érintően, és egyéb területen is tetten érhető.

Véleményem szerint az igazgatási vezetővel szembeni legfontosabb követelmény a bírói szervezeten belüli függetlenségének biztosítása. Szorosan ehhez kapcsolódik a vezetői munka átláthatóságának és ellenőrizhetőségének megteremtése, a vezetői döntések során a szakmaiság elsődlegessége.

A magas szintű szakmaiság követelménye az ítélőtáblán minden más szempont elé helyezendő. Ennek fényében érthetetlen, hogy legnagyobb kollégiumunk, a Polgári Kollégium esetében hosszú időszakon keresztül nem volt kinevezett kollégiumvezető, amely nyilvánvalóan kihatott a kollégium életére.

Az OBH előző elnöke eredménytelenül nyilvánította annak a jelöltnek a kollégiumvezetői helyre benyújtott pályázatát, aki a kollégium és az összbírói értekezlet igen nagy arányú támogatását tudhatta magáénak. Ezt követően vidéki bíróságról kirendelt megbízott kollégiumvezető vezette a kollégiumot 2020. január hó 6. napjáig, esetében az OBT határozatban mondta ki, hogy kirendelése a jogszabálynak, igazgatási szabályoknak nem volt megfeleltethető. 2019. február hó 15. napjától 2021. február hó 28. napjáig, illetve 2019. február hó 15. napjától 2021. december hó 31. napjáig két tanácselnök kapott igazgatási feladatokra megbízást a kollégiumvezetői teendők elvégzésének elősegítésére. 2019. április hó 15. napjától 2020. december hó 31. napjáig három bíró ugyancsak igazgatási feladatokra kapott megbízást védjegy és szerzői jogi területen. 2020. január hó 7. napjától a majdani kollégiumvezető lett megbízva a kollégium vezetésével, aki 2020. október hó 1. napjától már kinevezett vezetőként tevékenykedett. Ezen minőségében nyugállományba vonulásáig mintegy 2 évet tudott kitölteni, a kollégiumtól elvárt magas szakmaiság érdekében közép és hosszú távú céljai nem is lehettek.

Kollégiumvezető-helyettes 2019. február hó 6. napjáig, majd 2021. október hó 15. napjától 2022. szeptember hó 1. napjáig működött. Jelenleg a Polgári Kollégiumnak se kollégiumvezetője, se kollégiumvezető-helyettese nincs. Az OBH elnöke 2022. szeptember hó 5. napjától a kollégiumvezető igazgatási feladatainak ellátásával a Fővárosi Ítéltábla elnökhelyettesét bízta meg.

Ilyen körülmények között a magas szintű szakmaiság követelményének megfelelni erőt próbáló feladat. Megítélésem szerint kizárólag a 6 évre kinevezett kollégiumvezető és kollégiumvezető-helyettes képviselheti csak azt a kontinuitást, amely a szakmai munkához elengedhetetlenül szükséges.

A kiírt kollégiumvezetői állásra egyedül pályázó, és támogatott jelölt vélhetően rövid időn belül kinevezésre kerül, és 6 éves ciklusban tudja célkitűzéseit megvalósítani. Remélhetőleg a kollégiumvezető-helyettesi állás is minél előbb kiírásra kerül.

A Büntető Kollégium életében a kontinuitás már adott, a 2014-ig működő kollégiumvezető távozását követően a Kúria egyik tanácselnöke került megbízásra az OBH volt elnöke által a kollégiumvezetői feladatok ellátására, majd több eredménytelenül nyilvánított pályázatot követően került kinevezésre az új kollégiumvezető, aki a kollégium szakmai életét azóta szervezi.

A Munkaügyi és Közigazgatási Kollégium élén kinevezett kollégiumvezetők állnak, utóbbi 2022. május hó 1. napjától. Tekintettel arra, hogy a Közigazgatási Kollégium 2022. évben állt fel, statisztikai adatokat, mutatókat nem lehet megjeleníteni. A Munkaügyi Kollégiumban 2, a Közigazgatási Kollégiumban 3 tanács működik.

A Bszi. nem tiltja, ezért a különböző bírósági szinteken lehetőség van a vezetői, tanácselnöki állaspályázatok irányítására. Ennek módja, hogy a törvényszéki, ítélőtáblai elnök egy megüresedő tanácselnöki helyre megbízást ad egy általa kiválasztott tanácsstagnak, a kiválasztás szempontrendszer nem megismerhető. A megbízott tanácselnök meghatározott ideig „bizonyít”, majd a később kiírt pályázatban már előnyként megfogalmazott a vezetői

tapasztalat, finoman érzékeltetve, hogy kinek a részéről szívesen látott a pályázat. A közösség számára nem átlátható, hogy ki és miért részesül felkérésben, ennek semmilyen szabályrendszere nincs, vezetői diszkrecionális jogkörben történik indokolás nélkül a döntés.

A megüresedett bírói helyre történő kirendelés olyannyira elburjánzott, hogy az már sérti a pályázati rendszer alapelveit. Az OBT behatóan foglalkozott a kirendelésekkel, és szolgáltatott adatok hiányában is megállapította, hogy ez a gyakorlat bújtatottan contra legem ún. próbaidős bírói státuszok létrehozásához vezet. Felmerül, hogy a törvényben biztosított két lehetséges indokon túl (munkateher kiegyenlítés, kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítése) egyéb okok is a kirendelések alapjául szolgálnak. A jelenlegi gyakorlat szerint fennáll a veszélye, hogy a kirendeléssel érintett bíró túlterhelődik, aggályos, hogy a plusz munkáért nem jár többletjuttatás. Nem átlátható, hogy miért van szükség éveket tartó kirendelésekre pályázat kiírása helyett, későbbi pályázat kiírásakor a kirendelt bíró indokolatlan előnyhöz jut. A hosszú távra kirendelt bíró függő viszonyba kerül, ugyanakkor a normális karrier utak befagynak. Nem transzparens a kirendelések időtartamának meghatározása, valamint az sem, hogy a kirendelt bíró mikor tartja meg részben, vagy egészben eredeti ítélkező tevékenységét. Nem ismeretesek azok az ügyteher mérések, amelyeknek a kirendelések alapjául kellene szolgálniuk, nem szabályozott, hogy a szakmai fejlődést célzó kirendelések pontosan milyen kiválasztási szempontok szerint, milyen eljárásrendben történnek.

Nemcsak a Fővárosi Ítéltáblán, hanem országosan ismert jelenség, hogy kirendeléssel, annak hosszabbításával évekre felrendelésre kerül egy meg nem ismerhető szempontok szerint kiválasztott bíró a megüresedett bírói álláshelyre, majd a későbbi pályázati eljárásban a kollégium nagy százalékában azt a bírót támogatja a szavazataival, aki a tanácsban már elfogadtatta magát. A pontrendszerben a kollégiumi szavazatok száma (melyre többnyire a bírói tanács nagyobb pontszámot eredményező döntése is alapul) olyan meghatározó, hogy a további pályázók esélye szinte elenyésző. Ezen eljárások nem biztosítanak egyenlő esélyeket a pályázó bírónak, ezen túl dermesztő hatást gyakorolnak a bírói kar azon tagjaira, akik nem részesültek felkérésben, kirendelésben. A Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumában jelenleg is 6 olyan kirendelt bíró szerepel az ügyelosztási rendszerben, akik esetében a kirendelés tartama 10 hó, vagy afeletti. Az OBH elnökének 2020. évi beszámolója szerint 2020-ban – a bírósági elnökök kezdeményezésére és az érintett bírák hozzájárulásával - 83 bíró kirendeléséről határozott, 32 bíró került kirendelésre törvényszékről ítélőtáblára.

Aggályosak számomra a tanácsok tagjai előtt ismeretlen okú és célú tanács-összetétel változtatások is. Nem megüresedett hely betöltését sérelmezem ehelyütt, hanem azt az esetet, amikor teljes létszámban jól működő tanács megbontására kerül sor ismeretlen okból. Alig tudok olyan okot említeni, amely jól működő tanácsok átstrukturálásához vezethetne, de ha van is ilyen, elvárható az ok és cél tanácselnökkel, tanácsstagokkal történő megismertetése, nemcsak a kész helyzet közlése. Összeszokott tanács tagjainak cseréje, megüresedett tanácselnöki helyre más tanácsból tanácselnök áthelyezése, a megüresedett helyen előadó bíró tanácselnökléssel való megbízása azt érzékelteti, hogy valamiért szükséges az igazgatási vezető szerint a csere, de az a bírák számára nem ismerhető meg, véleményem szerint a szakmaiság is sok esetben csorbul. Mindez túl azon, hogy rendkívül kiszolgáltatott helyzetet eredményez, igényli az új munkaszervezést, struktúrát, az ügyelosztási rendet is érinti, amelynek garanciális jelentősége van.

Áttekintve több korábbi és a jelenlegi ügyelosztási rend szerinti tanács összetételeket, megállapítható, hogy több tanácsot hosszabb ideig megbízott tanácselnök vezetett. Valamennyi kollégium ügyelosztási rendjében szerepel, hogy tanácselnök vagy bíró tartós távolléte esetén a kollégiumvezető javaslatára az elnök dönt a helyettes tanácselnök személyéről, melyet az ügyelosztási rendben közzé kell tenni. Álláspontom szerint a nyugállományba vonuló tanácselnök megüresedett álláshelyére a pályázat kiírását a leghamarabb kezdeményezni kell, mely célkitűzésként a korábbi elnöki pályázatban is megjelenítésre került. A személyi nyilvántartás adatai alapján a nyugállományba vonuló tanácselnökök szolgálati idejének vége pontosan meghatározható. Váratlan hosszabb betegség, távollét esetére az ügyelosztási rend szerinti helyettes tanácselnök kijelölése lehetséges. Hosszabb megbízás esetén a korábban felvázolt rendszer működik, a megbízott tanácselnöknek „bizonyítania” kell, további pályázni szándékozókra a megbízással érintett hosszabb időszak dermesztőleg hat.

A fentebb írt megoldások a transzparens működés, a kiszámítható karrier utak, a kiegyensúlyozott ítélkezés, sokszor a szakmaiság ellen is hatnak.

A Fővárosi Ítéltábla Bírói Tanácsának és az Országos Bírói Tanácsnak a tagjaként megtapasztaltam, mennyire alapvető, a bírói függetlenséget is érintő tényező a vezetői tevékenység ellátása során a bírói igazgatásban résztvevő testületekkel való kapcsolattartás, véleményük messzemenő figyelembevétele. Az összbírói értekezletek, kollégiumok, bírói tanácsok Bszi.-ben rögzített jogosultságai azon a törvényhozói akaraton alapulnak, hogy alapvető szerepük legyen a bíróságok igazgatásában, ellensúlyozzák az igen széles elnöki jogkört. A testületek véleménynyilvánítási joga a bíróság életét, az ítélkezés színvonalát, a törvényes működés kereteit is befolyásolja, ezért számomra elképzelhetetlen, hogy a testületek véleménye ne legyen etalon az igazgatási vezető számára. Meggyőződésem, hogy a pályázatok kapcsán az alkalmasság kérdésében kinyilvánított szabadon alkotott vélemény olyan belső tudáson alapul, amellyel az elnök nem feltétlenül rendelkezik, ezért maradéktalanul meg kell bízni a bírótársai értékítéletében.

Szembesültem azzal a ténnyel is a bírói testületek véleményének kinyilvánítása után, hogy az nem volt releváns az elnöki döntés meghozatalában, akár tanácselnöki pályázat elbírálása, akár tanács összetétellel kapcsolatos ügyrendi változtatás elfogadása kapcsán. A Bszi. 132.§ (4) bekezdése szerint a kinevezésre jogosult a véleményező szerv javaslatát figyelembe véve kell, hogy meghozza döntését. E javaslat nem köti, eltérő döntését azonban írásban részletesen indokolni köteles. Az indokolás melletti eltérés lehetősége olyan törvényileg biztosított erős jog a törvényszéki, ítélőtáblai elnökök kezében, amellyel jelentősen befolyásolható a kisebb munkaközösségek, tanácsok szakmai élete. Mindezt felismerve az OBT a 2022. szeptemberi ülésén foglalkozott azzal a témakörrel, hogy az elnöki diszkrecionális kinevezési jogkör gyakorlása kontroll nélküli, arra legfeljebb az OBH elnökének igazgatási tevékenységet ellenőrző vizsgálata során derülhet fény, semmiféle törvényi garanciális szabály nem került beépítésre, amely azért is meglepő, mert az OBH elnökéhez telepített jogkör erős törvényi kontroll alá helyezett. A Bszi. 132.§ (4) bekezdése szerinti főszabály áttörése álláspontom szerint csak igen kivételes esetben lehetséges. Az ügyelosztási rend lényegi eleme, melléklete a tanácsok személyi összetétele. Fontosságát mi sem bizonyítja jobban, minthogy arról a kollégiumnak és a bírói tanácsnak is véleményt kell nyilvánítania. Valamennyi ítélkező bíró számára ismert, hogy a tanácselnökkel, tanácsstagokkal együtt végzett közös munka mennyire inspiráló, de mennyire megterhelő is lehet olyan tanács összetétel esetén, amely az együttműködést megnehezíti, vagy kizárja. A bírói tanács tagjaként észleltem azt is, hogy

amikor a tanács nem szavazta meg többségben a változtatott ügyelosztási rendet, annak semmiféle következménye nem volt. Ügyrenddel kapcsolatban az elnöknek indokolási kötelessége sem áll fenn, a bírói tanács vélemény nyilvánítása formális, a testület tagjaiban azt a meggyőződést alakítja ki, hogy véleményük teljes mértékben irreleváns. Átgondolást igényel, hogy a tanács összetételekben változást átvezető ügyrendről a kollégiumoknak titkos szavazással kell-e döntenie, mert az személyi kérdéseket érint. Jelenleg rendszeres az a gyakorlat, hogy azt a bírák elektronikusan szavazzák meg, a számítógépen a szavazatok visszakövethetők.

Olyan tapasztalattal is rendelkezem a korábbi évekből, hogy a kollégium által igen nagy támogatottság mellett Juhász Andor díjra érdemesnek talált tanácselnök kollégák neve nem jutott el az Országos Bírói Tanácsig, nem ismert okból az előterjesztettek közül lehúzásra kerültek. Az OBT kizárólag a más bírák előterjesztéséhez csatolt kollégiumi jegyzőkönyvből értesült arról, hogy nagyra becsült kollégák nem kerültek előterjesztésre, volt olyan, aki több éven keresztül. Sajnálatos módon a kollégium véleményének figyelmen kívül hagyása e területen is tetten érhető, mely nem elfogadható gyakorlat. Meggyőződésem, hogy az elismerések adományozásának ilyen módon történő befolyásolása nem lehetett a törvényhozó akarata.

Alapvetés számomra, hogy a bírói öngazgatásban résztvevő testületek véleményét minden esetben irányadónak kell tekinteni. Lényegesnek tartom, hogy e testületek jogait ne csak technikailag gyakorolhassák, hanem meg is hallgattassanak, ezért a bírói tanács bevonását az egyes igazgatási tevékenységekbe leszabályozást követően szükségesnek tartanám. A törvényhozó a bírói igazgatásban résztvevő testületek jogköreit, tagjainak megválasztását igen körültekintően szabályozza éppen annak érdekében, hogy a bírák hangja a képviselőkön keresztül eljusson a döntéshozóig, őt a döntésben segítve, de egyben kontrollt is képezve. A kontroll figyelmen kívül hagyása a törvényhozó akaratával ellentétes.

A Bszi. rögzíti az összbírói értekezlet összehívásának kötelezettségét is az elnök számára, ha azt a bírák legalább egyharmada indítványozza a Bszi. 144.§ f) pontjában írt kérdés megtárgyalása céljából. Az ítélőtáblai bírának több, mint egyharmada az összbírói értekezlet hatáskörébe tartozó kérdéseket fogalmazott meg, ennek ellenére az összbírói értekezlet nem került összehívásra. Ekörben 2019. május hó 19. és 2019. június hó 19. napján keltezett tájékoztatást kaptak az aláíró bírák az ítélőtábla elnökétől, a levelek tartalma azonban értelmezhetetlen volt. A többszöri kezdeményezésről szóló iratok átadásánál eljáró 3 kollégánk részéről a folyamatot lezáró levél az tartalmazta, hogy a Fővárosi Ítéltábla 32 bírása által több alkalommal aláírt ugyanazt a szöveget tartalmazó összbírói értekezlet összehívására irányuló kezdeményezés pontosításának igényét a bírák közül senki sem jelezte, ezért a 2018. december hó 6-i keltezésű, aláírt és mellékletként a beazonosításhoz gépelt névsort is tartalmazó 2019. március hó 5-i érkeztetésű, majd azonos szövegű, de ezen túl a nyomtatottan is kiírt nevek alatti aláírásokkal is ellátott kezdeményezés egyértelmű és félreérthetetlen, nem hiányos, nem ellentmondó, annak pontosítását és harmadszori megerősítését az aláírók nem tartották szükségesnek.

Mindennek azért van jelentősége, mert 2018-ban a lemondott tagok és póttagok helyébe OBT tagokat választó 2018. október hó 8-i küldöttválasztó értekezlet lebonyolítása, a szavazás módja, a szavazatok megszámlálása, annak irányított volta alapján arra lehetett következtetni, hogy az nemhogy törvényes, de erkölcsös sem volt. Célja nyilvánvalóan és utólag is

igazolhatóan az volt, hogy ne legyen választott tag és póttag, akivel az OBT kiegészülhetne, ekként a teljes létszámú működés, az OBH elnöke központi igazgatási tevékenysége feletti felügyelet ne legyen biztosított. Az OBH akkori elnöke az OBT működését nem ismerte el törvényesnek, az üléseken nem vett részt, azokat találkozóknak nevezte, adatot a 11 tagú, általa illegitimnek nyilvánított testületnek nem szolgáltatott. A korábbi OBT tagi és póttagi pozícióról történő lemondások, a tagválasztó küldöttgyűlés lefolytatásának módja, annak újbóli összehívásának megtagadása a bírósági szervezetben olyan erodálódást indítottak el, amely az ítélőtábla bíráinak több, mint egyharmada szerint indokoltnak tartotta volna az összbírói értekezlet összehívását annak érdekében, hogy az összbírói értekezlet az OBT feladatkörébe tartozó kérdés napirendre vételét, OBT általi megtárgyalását kezdeményezze. Erre kizárólag az összbírói értekezlet lett volna a törvényben biztosított forma. Összehívás hiányában a kezdeményezést aláíró bírák e törvényes jogukat nem gyakorolhatták, az értekezlet összehívásának elmaradása a törvény szövegével nem egyeztethető össze.

Ezen túl meggyőződésem, hogy az összbírói értekezlet napirendjére nemcsak a Bszi. 144.§-ában rögzített témakörökre vonatkozó javaslatok vehetők fel.

A teljes elnöki kar, köztük az ítélőtáblák elnökei is többször írtak alá olyan nyilatkozatot, amelyben a törvényesen megválasztott OBT tagokat lemondásra szólították fel, a bírói kar nyugalmanak zálogát ebben a megoldásban látva, holott szabályozókban rögzítetten a bírói testületek tevékenységének támogatása feladatkörükbe tartozó. Egy törvényesen megválasztott testület tagjainak alkotmányos kötelezettsége teljesítése a vezetők részéről támogatásban nem részesült.

A 2018. május hó 19-i nyílt levél, melyet a Fővárosi Ítélőtábla elnöke is aláírt, azt tartalmazta, hogy a bírói öngazgatás és vívmányai feletti aggodalom és a közjogi felelősség alapján a korábban elért eredményekre utalva az elnökök sajnálattal állapították meg, hogy néhányan személyes érdekeik, illetve egyéni sértettségük okán kockára teszik a bírói kar és vezetői közös munkájának eredményeit, ezáltal súlyosan veszélyeztetik a közösség napirenden lévő korszakos lehetőségeit. Határozott álláspontjuk szerint az OBT addig végzett tevékenysége nem szolgálja a magyar bírói kar érdekeit, ellentétben áll az OBT hitvallásával, ezért felszólították az OBT tagjait, hogy ne veszélyeztessék a magyar bírósági szervezet jövőjét.

2018. október hó 11. napján, a póttagválasztó küldöttgyűlés után 2 nappal a Fővárosi Ítélőtábla intranet felületén az ítélőtábla elnöke megjelentette az ítélőtáblai és törvényszéki elnöki értekezlet résztvevőinek nyilatkozatát az alábbi szöveggel:

A magyar bírói kar a 2018. október 9-én megtartott küldöttértekezleten kinyilvánította, hogy az OBT jelenlegi tagjainak tevékenységéhez a jövőben semmilyen módon nem járul hozzá, azt nem támogatja. A bíróságot átpolitizáló, értelmetlen és káros konfliktust gerjesztő, gyakran egyéni érdekektől vezérelt működése miatt az OBT-től a kar a további támogatást megvonta és bizalmatlanságát fejezte ki azzal, hogy úgy döntött, nem hajlandó sem tagként, sem póttagként a jelenlegi OBT-ben szerepet vállalni, valamint nem küld, nem választ egyetlen további tagot és póttagot sem a jelenlegi OBT-be. Csatlakozva a bírói kar döntéséhez, felszólították a Magyarország Alaptörvényének szellemétől visszafordíthatatlanul eltávolodott OBT megmaradt tagjait, hogy lemondásukkal nyissák meg az utat a modern bíróság kiteljesedése előtt annak érdekében, hogy a hazai ítélkezés továbbra is nyugodt körülmények között, pártatlanul és függetlenül és eredményesen álljon a közjó szolgálatában.

Ezen események után fogalmazódott meg bennem az, hogy az igazgatási vezető az OBH elnökének stratégiai célkitűzései mentén kell haladjon, együtt kell működjön a közös célok elérése érdekében, de személyiségét, jobb meggyőződését semmilyen körülmények között nem veszítheti el, és mindenkor szem előtt kell tartania, hogy ilyen helyzetekben az ítélőtábla bíráit reprezentálja.

Az Alkotmánybíróság határozatából fentebb idézett megállapításokat a bírói függetlenséget és a vezetői attitűdöt érintően pályázatom alapkövének tekintem.

A bírói függetlenség alkotmányos alapelv, ezért számomra az elnöki feladat lényege a független bíró magas szakmai színvonalú, időszerű ítélkezésének biztosítása, a kiszámítható, biztonságos, nyugodt munkakörnyezet feltételeinek megteremtése az OBH elnökének stratégiai célkitűzései mentén, vele szorosan együttműködve.

Személyes kapcsolat kialakítását tervezném a bírakkal, mely az ítélőtábla 100 feletti bírói létszáma ellenére is megvalósítható, a vélemények becsatornázását feladatomban tekinteném. Felújítanám az ítélőtábla első elnökének azon korábbi gyakorlatát, miszerint fél évente, évente a tanácsok tagjait meghallgatta, nem csupán a kollégiumvezetőkkel és tanácselnökökkel érintkezett. Bevezetném az elnöki fogadó órát bírák számára hetente egyszer, hogy az aktuálisan felmerülő problémák, kérdések eljussanak hozzám. Szükségét érzem a nyugdíjas bírakkal való kapcsolattartásnak is évente szervezett találkozó keretében.

Biztosítanám az érdekképviselői szervek működését, a MABIE és a Res Iudicata Egyesület célkitűzéseivel messzemenőig egyetértek. A MABIE Fővárosi Ítélőtáblán működő alapszervezete részére az összejövettelhez szükséges helyiséget továbbra is biztosítanám.

Hiszem azt is, hogy az ítélőtábla csak a vezetők és bírák együttműködése esetén érhet el eredményt. Fontosnak tartom, hogy az elnök az OBH elnöke által meghatározott mértékben tárgyaló bíró is legyen, ne csak szavazó bíróként működjön közre, e tevékenysége átlátható, viszonylag rendszeres legyen.

Elsődleges célom, hogy a vezetői működés ne csak törvényes, de átlátható, jól kommunikált legyen, az ne csak az igazgatási tevékenységet ellenőrzését végző OBH elnöke, hanem a bírói közösség által is ellenőrizhető legyen!

II.

A Bszi. 76.§ (1) bekezdés a) pontja szerint az Országos Bírósági Hivatal elnöke az általános központi igazgatás jogkörében kialakítja és évente aktualizálja a bírósági igazgatás hosszú távú feladatait, és megvalósításuk feltételeit tartalmazó programot.

Az OBH elnökének stratégiai céljai:

- a bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek

- az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása
- tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása
- a bírósági szervezet integritása, az ítélkezés és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége
- a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, együttműködés a többi hivatásrenddel.

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének stratégiai céljairól és azok teljesüléséről az OBH elnökének éves beszámolóí tartalmaznak részletes információkat. Magam abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy e beszámolókat tartalmazó nemcsak megismertem, hanem OBT tagként módomban állt a véleményemet is kifejezni az ott írtakról. Előre bocsátom, hogy az OBH elnökének stratégiai céljaival messzemenőig egyetérték.

II.1.

A vezetői tevékenység átláthatósága, kiszámíthatósága, ellenőrizhetősége körében az I. pontban részletesen kifejtett elvek vezérelnek.

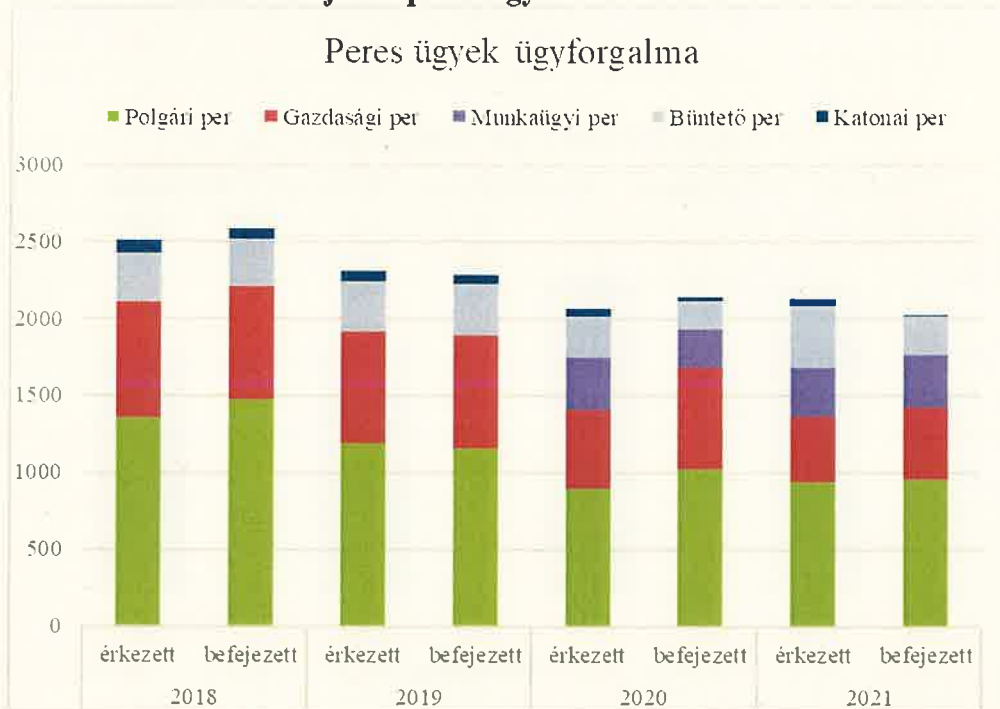
II.2.

Ügyérkezés, befejezések, létszám, ügyteher, ügyek pertartama, az ítélkezés átláthatósága Időszerűség és megalapozottság számokban

A Fővárosi Ítéltábla Magyarország legnagyobb fellebbviteli ügyekben eljáró bírósága. Ez nemcsak a bírák és igazságügyi alkalmazottak létszámában, fluktuációjában és az ügyforgalmi adatokban, de az itt tárgyalt ügyek minőségében is megmutatkozik. Az ügyek pertárgyértéke, komplexitása, jogi bonyolultsága, az ügyfelek (illetve vádlottak) nagy száma és az ügyiratok átlagon felüli terjedelme miatt az ügyek darabszámán alapuló ügyforgalmi adatok nem tükrözik megfelelően az itt tárgyalt ügyek munkaigényét, a bírósági statisztika alapján mégis ebből szükséges kiindulni. Az említett minőségbeli jellemzőt az ügyforgalmi adatok elemzése és az azokból levonható következtetések során lehet szem előtt tartani.

Országos összehasonlításban az ország ítélőtábláira érkezett polgári peres és gazdasági peres ügyek közel kétharmada, és büntető ügyek közel fele a Fővárosi Ítéltáblán indult, és az összes folyamatban lévő peres ügy 59%-a, és nemperes ügy 50%-a is itt vár elintézésre.

1.1. Érkezett és befejezett peres ügyek

2018-tól 2020-ig az érkezett peres ügyek száma minden ügyszakban csökkent, majd ezt követően valamivel 2000 peres ügy felett beállt. A befejezéseket tekintve 2018-ban a befejezett ügyek száma meghaladta az érkezett ügyek számát, viszont 2019-ben nem érte el, majd 2020-ban kevéssel ismét meghaladta, 2021-ben pedig kevéssel alatta maradt.

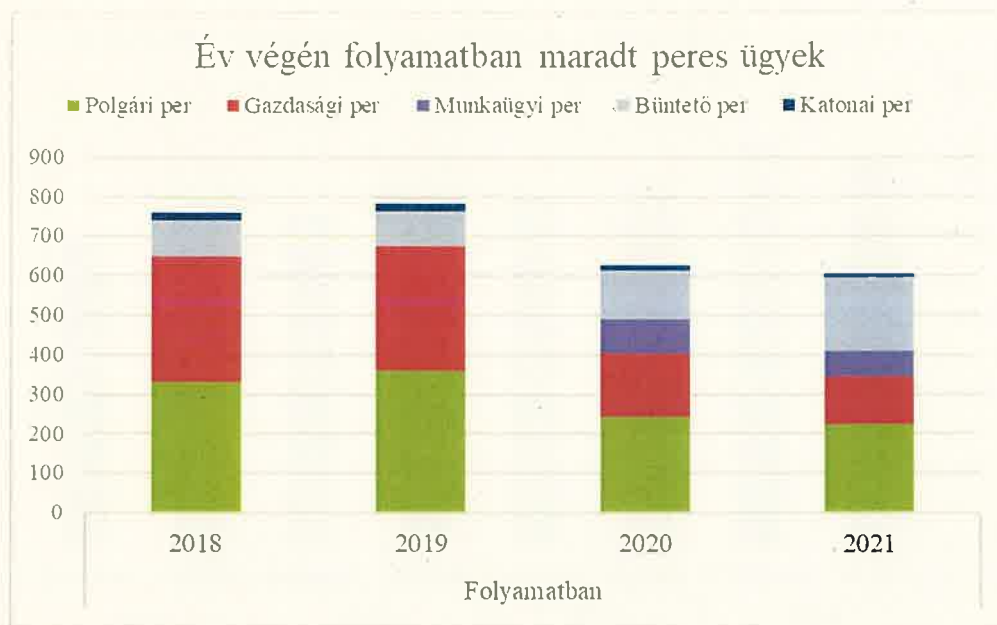
Jelentősebbnek mondható ügyforgalomcsökkenés a polgári ügyekben jelentkezett a 2018-as bázishoz képest, a 2021-ben érkezett polgári és gazdasági ügyek ennek 64,7%-át teszik ki. Azzal viszont, hogy 2020 óta az ítéltáblákra került a munkaügyi másodfokú ügyszak, ez 300 feletti plusz ügyérkezést generál évente. Ezzel szemben a büntető nem katonai peres ügyek száma 26,9%-kal nőtt 2018-hoz képest.

A büntető ügyszak kapcsán meg kell említeni, hogy a 2018-ban hatályba lépett új eljárási törvény a korlátozott felülbírálat révén egyszerűsítette és gyorsította az eljárásokat, azonban tekintettel arra, hogy a Fővárosi Ítéltáblán a peres ügyek között nagy számban jelennek meg a többvádoltas ügyek, ez a hatás viszonylag korlátozottan érvényesül. Ez megmutatkozik abban is, hogy a befejezés szám büntető ügyszakban nem tud lépést tartani a növekvő érkezőszámmal. (A büntető ügyek 84,8 %-át fejezte be a kollégium)

Véleményem szerint ennek oka nem a Büntető Kollégium rosszabb teljesítménye, hanem az a tény, hogy a járvány időszakban is a nyilvános ülésen történő elbírálás maradt az általános, mely a pertartamot a gyakori megbetegedések, karantén kötelezettségek miatt növelte, a befejezések számát csökkentette. Ezen túl nem hagyható figyelmen kívül a Be. azon módosulása, miszerint a részlegesen megalapozatlan tényállás a másodfokú bíróság által

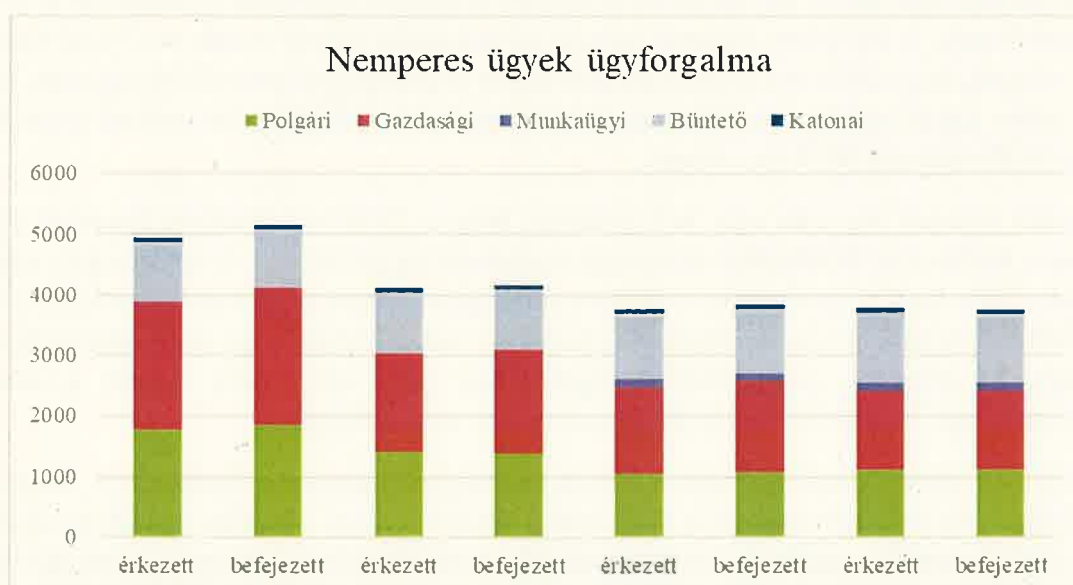
minden esetben kiküszöbölendő, többnyire bizonyításfelvétel is szükséges, mely a pertartamot ugyancsak növeli.

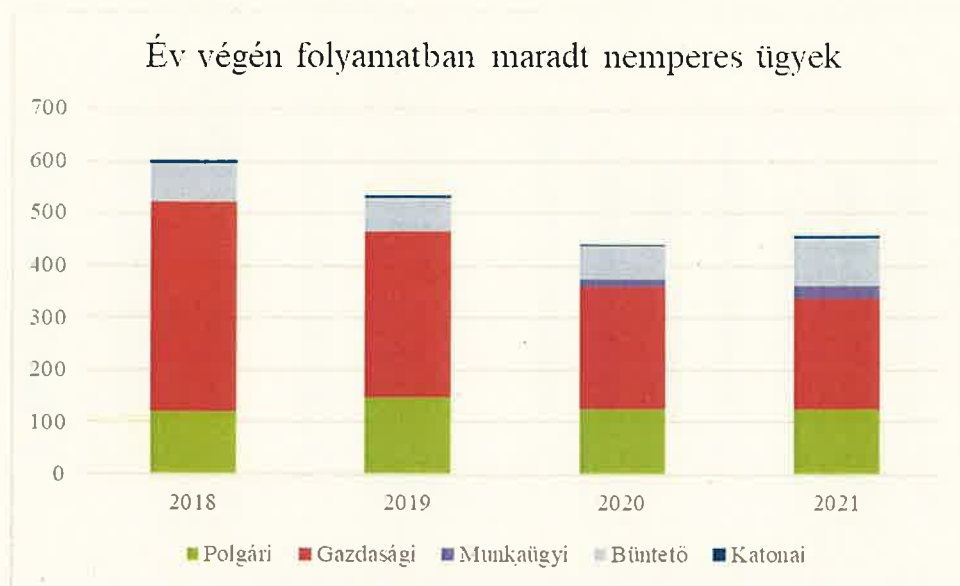
Polgári ügyszakban a Pp. 376.§ alapján főszabály lett a fellebbezések tárgyaláson kívüli elbírálása, mely járványidőszakban is gördülékenyebb ügyintézkést tett lehetővé.

A folyamatban maradt összes peres ügy száma 2018 óta lényegesen csökkent, ami különösen a folyamatban lévő polgári perek számának köszönhető (több mint százszal), amely kedvező hatást a megjelenő munkaügyi fellebbviteli ügyek sem oltottak ki. Mindeközben a folyamatban lévő büntető peres ügyek száma 2018 óta folyamatosan növekedett.

1.2.Érkezett és befejezett nemperes ügyek

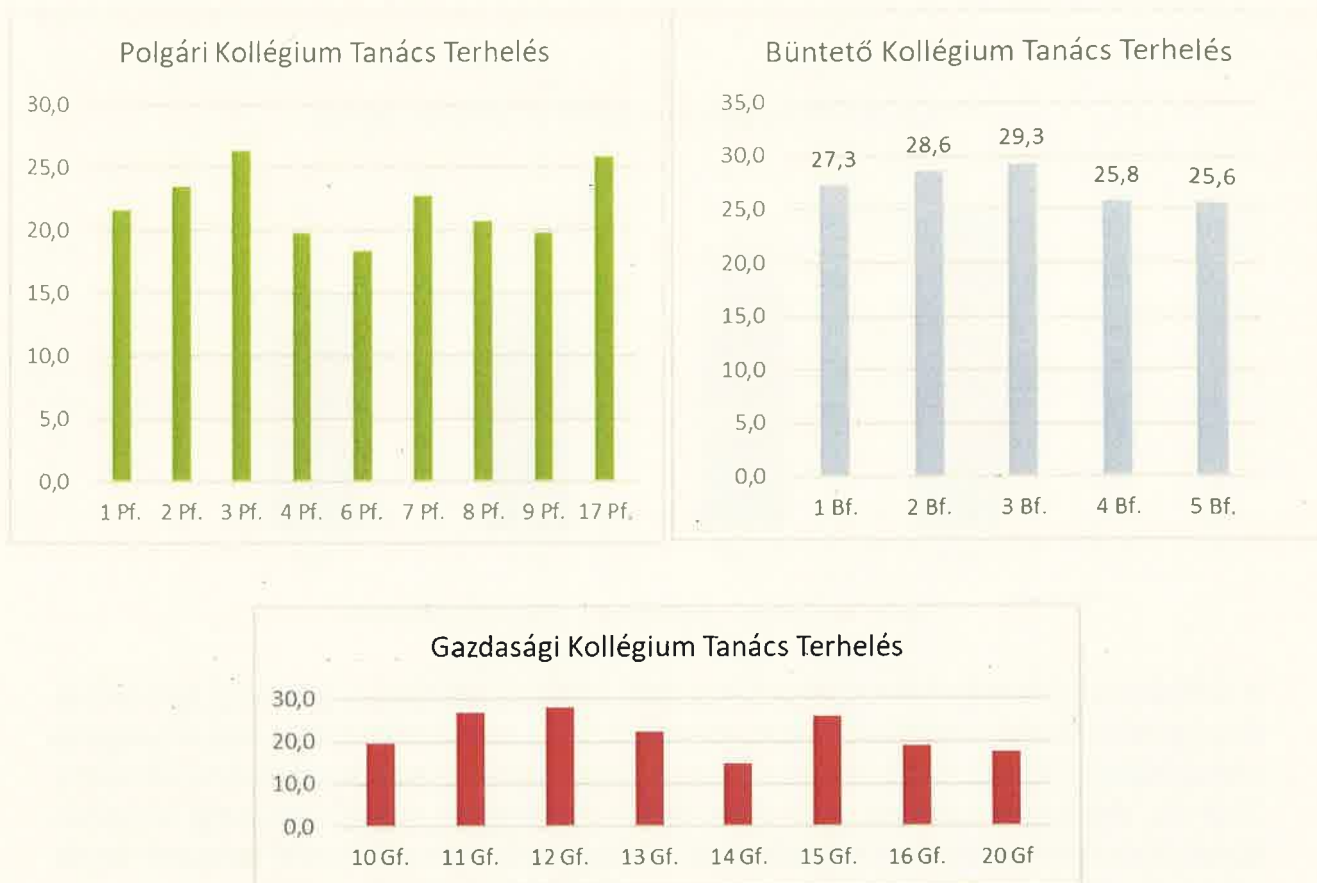

A nemperes ügyérkezés a büntető ügyszakban nem változott, a polgári és gazdasági ügyszakban lényegesen csökkent. A munkaügyi nemperes ügyek megjelenése 2020-ban az összes nemperes statisztikában számottevő változást nem okozott. Az év végén folyamatban maradt ügyek száma 2018 óta lényegesen csökkent, amit elsősorban a folyamatban maradó gazdasági nemperes ügyek számottevő csökkenése eredményezett. A folyamatban maradt büntető nemperes ügyek száma – hasonlóan a peres ügyekhez – némileg emelkedett.

1.3 Létszám és tanácsonkénti ügyteher

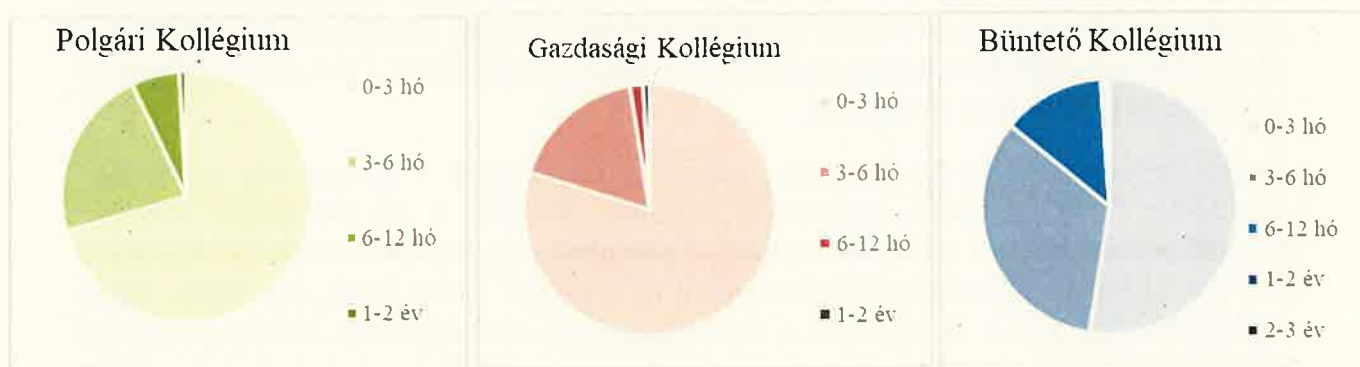
A Fővárosi Ítéltábla engedélyezett létszáma jelenleg 254 fő, a bírói létszám 107, az igazságügyi alkalmazottak létszáma 147, ebből a titkári létszám 32. (OBH elnökének 56.SZ/2022. (VII.4.) OBHE és 77.SZ/2022. (IX.5.) OBHE határozata alapján) A bírói létszám jelentős emelése a 4.SZ./2022.(I.14.) OBHE határozat alapján következett be, amikor is a létszám közigazgatási bírói helyen összesen 18 fővel növelésre került, 1 fő kollégiumvezető, 5 fő tanácselnök, 12 fő bírósági elnök elosztásban.

Polgári ügyszakban jelenleg 9 tanács, gazdasági ügyszakban 7 tanács, míg munkaügyi ügyszakban 2, közigazgatási ügyszakban 3 tanács működik. A 20. Gf. tanács 2022-ben megszüntetésre került, a tavalyi év statisztikai adataiban még szerepel. Mediációs ügyekre 3 bírósági elnök van kijelölve. Büntető ügyszakban 6 civil és 1 katonai tanács került felállításra. Egyes tanácsokba több bírósági elnök is be van osztva, mint ahányan az adott ügyekben az eljárási törvény szerint eljárnak (ún. nagytanácsos rendszer), amely egy bevált igazgatási modell és számos előnye miatt nem is kifogásolható, feltéve, hogy az ügyelosztási rend pontosan, az ügyfelek számára is átláthatóan határozza meg az ítélező tanács összeállításának módját.

A Büntető Kollégiumban a 100%-os terheléssel működő tanácsok átlagos munkaterhelése 25,6 és 29,3 között, míg a Polgári Kollégiumban a munkaterhelés 18,4 és 25,8 között, a Gazdasági Kollégiumban 14,9 és 28,1 között mozgott. Minden tanácsot bírósági titkár, három tanácsot pedig ügyintéző is segít. Fontosnak tartom a jövőben az ügyek nehézségi fok szerinti egységes vizsgálatát, hogy ezáltal biztosítható legyen, hogy az egyes tanácsok terhelése arányos legyen.

1.4. Ügyek pertartama

A 2021 év végén folyamatban maradt peres ügyek pertartama az egyes kollégiumokban a következőképp alakult:

A másodfokon 6 hónapon túli ügyek száma a polgári és gazdasági ügyszakban elenyésző volt, büntető ügyszakban viszont jelentősebb mennyiségű előregedett ügy van, ami az ügyek

nehézségével és terjedelmével, a részleges megalapozatlanság kötelező kiküszöbölésével van összefüggésben. Polgári és gazdasági ügyszakban 2020 évhez képest az egy éven túli folyamatban lévő ügyek száma csökkent, azonban büntető ügyszakban mind a 6 hónapon túli, mind az egy éven túli ügyek számában is emelkedés követhető nyomon. Itt egyedül a katonai ügyszakban sikerült számottevően leszorítani a folyamatban lévő ügyek másodfokú pertartamát. Nemperes ügyekben az 1 éven túl befejezett ügyek száma elenyésző, a polgári és a gazdasági ügyszakban 2021-ben mindössze 1-1 ilyen befejezés volt.

A pertartamok azt mutatják, hogy az ügyfeleknek az ügyük időszerű elbíráláshoz való joga, ezáltal a tisztességes eljáráshoz fűződő joga messzemenőig megtartott volt, az ítélőtábla bírái rendkívül időszerűen ítélik meg, a büntető ügyszakban érzékelhető elmaradás a fentebb kifejtett okokra vezethető vissza.

1.5. Megalapozottság

A büntető ügyszakban 2021-ben 17 fellebbezés és 76 felülvizsgálat érkezett a Kúriára és 16, illetve 65 ügy fejeződött be. A befejezett fellebbviteli ügyek között a helybenhagyások aránya 43,7%, felülvizsgálati ügyekben 30,8% volt. Hatályon kívül helyezésről a Kúria összesen mindössze 4 ügyben döntött, ami összességében 5% alatti arányt jelent.

Civilisztikai ügyszakban 84 fellebbezés és 454 felülvizsgálati kérelem érkezett. A Kúria 85 fellebbezést bírált el, 64,7%-ban helybenhagyással (hatályban fenntartással), az elbírált 447 felülvizsgálati kérelemből pedig 54,7% a helybenhagyási arány. A hatályon kívül helyezések száma civilisztikai ügyszakban – ügyszakspecifikus eljárási okokból is – magasabb, 11,65% volt. Munkaügyi ügyszakban a helybenhagyások aránya felülvizsgálati ügyekben még magasabb, 67,8% volt.

II.3.

Az ítékezés időszerűségére, megalapozottságára vonatkozó következtetések, emberi erőforrással gazdálkodás

Az ítékezés időszerűsége több tényező eredménye. Szükséges, hogy az engedélyezett bírói létszám minden esetben betöltött legyen, a bírói álláshely megüresedését követően a vezető a lehető legkorábban intézkedjen az álláspályázat kiíratása iránt. Álláspontom szerint bíró kirendeléssel a munkateher arányosítás folytán ideiglenesen áthidalhatóak rövidebb időszakok, de mindenkor az álláshely betöltését szorgalmaznám. A kirendeléseknek a törvényben biztosított lehetőségeken túli átláthatatlan alkalmazásával a korábban kifejtettek miatt nem értek egyet.

A tanácsok összetételénél figyelemmel kell lenni arra, hogy az egyes bírák korábban mely ügytípusokban szereztek nagyobb tapasztalatot, mely ügyek tárgyalása kapcsán tudnak leginkább hozzájárulni a magas szintű ítékezéshez. Nem tartom szerencsésnek, ha egy bíró olyan tanácsba kerül beosztásra, amelynek referádájába tartozó ügytípusokkal az ítélőtáblán kell megismerkednie. Az alsóbb szintű bíróságok joggal várják el, hogy ítéleteiket olyan bírák

bírálják el, akik az adott területen nagy tapasztalattal rendelkeznek. Az ítélőtábla szakmai tekintélyének megőrzése, a magas szintű ítélkezési tevékenység követelménye érdekében a tanácsokat úgy kell megalkotni, hogy a bírák a legnagyobb hatékonysággal tudjanak egymással együttműködve dolgozni. Álláspontom szerint az ítélőtáblára a klasszikus bírói pályautat bejáró legkiválóbb bírának kell felkerülni, amennyiben e követelmény teljesül, az ítélőtábla tekintélye az alsóbb bíróságok bírái számára sem fog megkérdőjeleződni, és mint szakmai cél, az ítélőtáblai bíróvá válás kívánatosává válik. Sajnálatos módon az elmúlt időszakban alsóbb szintű bíróságra beosztott kollégáimmal értekezve azt tapasztaltam, hogy nem kívánnak magasabb szinten, így az ítélőtáblán sem ítélkezni. Míg korábban a büntető kollégiumban egy-egy kiírt álláshelyre nagy számban adták be a kollégák a pályázatukat, az utóbbi időben a kiírt álláshelyek számán túli jelentkező alig akadt. Ennek többféle oka lehetséges, amelyet fel kell tárni, mert az ítélkezés színvonala akkor biztosítható, ha a legkiválóbbak is megmérettetik magukat, több pályázó sorrendje állítható fel. A 7/2011. (III.4.) KIM rendelet jelenlegi formájában a bírói tanács által adható szubjektív pontok számát oly mértékűre csökkentette, amely a tanács szerepét szinte formálissá tette. Fontosnak tartom, hogy a KIM rendelet minél előbb módosításra kerüljön, és egy olyan igazságosabb pontrendszer kerüljön kidolgozásra, amely az ítélkezésben használható kompetenciák mérésére alkalmasabb. Erre vonatkozóan még a korábbi bírói tanács tagjaival javaslatot terjesztettünk elő.

A tanácselnök rátermettsége ugyancsak záloga a jó ítélkezésnek, az időszerűségnek. Ahogy korábban is utaltam rá, megüresedett tanácselnöki álláshely megbízott tanácselnök általi hosszabb távú betöltésével a korábban kifejtett okokból nem értek egyet. Természetesen előfordulhatnak olyan esetek, amikor megbízás szükséges, de annak a lehető legrövidebb tartamban kell megvalósulnia, a tanácselnöki álláshelyet a lehető leghamarabb ki kell írni.

A Fővárosi Törvényszék büntető ügyeinek feldolgozása érdekében nagyszámú bíró kirendelésére került sor. Ezen ügyek többségében nagyobb pertartamú, nagy terjedelmű, nehéz megítélésű ügyek, fellebbezés folytán belátható időn belül az ítélőtáblára kerülnek, az ügyérkezést jelentősen növelni fogják, amelyre fel kell készülni. Még mindig van betöltetlen álláshely a büntető ügyszakban, kirendelés helyett az álláshely betöltésének kezdeményezése szükséges. A Büntető Kollégiumban a fentebb kifejtettek miatt felmerülhet további egy öttagú tanács felállításának szükségessége.

A rövidebb pertartamok biztosítása érdekében a tárgyalási napok kihasználása mellett a jogszabályváltozások kapcsán felmerülő jogi problémák folyamatos monitorozása, azok kollégiumi szintű feldolgozása szükséges. A kollégiumvezetők pályázatait elolvasva biztos vagyok abban, hogy vezetésükkel a felmerülő szakmai problémák időben felismerhetőek, összegyűjthetőek, kollégiumok, tanácselnöki értekezletek formájában feldolgozhatóak annak érdekében, hogy a szakmai vezetők és bírák már az első jogértelmezési problémák felmerülésekor a bírói függetlenség tiszteletben tartása mellett egységes álláspontra juthassanak. Remélhetően a Polgári Kollégium vezetője rövid időn belül kinevezésre kerül, és a pályázatában szereplő céloknak eleget tud tenni. A pályázatban olvasottak szerint két kollégiumvezető-helyettes igénye is felvetődött részéről, mely indokolt lehet arra is figyelemmel, hogy a korábbi rövidebb tartamú kollégiumvezetői időszakok miatt immár nagyobb terjedelmű feladatok elvégzése szükséges. Az alsóbb szintű bíróságok iránymutatást várnak azokban a kérdésekben, ahol a helyben kialakult bírói gyakorlat nem egységes. Amennyiben az ítélőtáblán adott jogkérdésben különböző döntések születnek, az jogbizonytalanságot teremt, és az ítélőtábla tekintélyét csökkenti. Annak ellenére, hogy a

törvényhozó a jogegység biztosítását a Kúriához telepítette és már Ítéltáblai Határozatok kiadására sem kerül sor, meggyőződésem, hogy az ország legnagyobb ítélőtáblájának ítélkezése - ahol az ügyek igen nagy számban emelkednek jogerőre - alakítja a gyakorlatot, mely közös felelősségünk. A felmerülő problémák gyors megoldása érdekében a Kúriával való szakmai kapcsolattartás az eddiginél nagyobb mértékben fenntartandó.

Véleményem szerint az ítélőtábla az állandóan változó jogi környezetben is igen jó szakmai színvonalon ítélkezik, amelyet a mutatók is megerősítenek, ennek fenntartását minden igazgatási eszközzel biztosítani szükséges. Nagyobb terjedelmű ügyek tárgyalása, ügyintézése előtt felkészülési kedvezményt biztosítanék.

A megalapozott ítélkezéshez szükséges a bírák önképzése, mely tapasztalaton szerint folyamatos. A változó jogszabályi környezet generálja a folyamatos oktatást, melyet mind központilag, mind regionálisan biztosítani szükséges. Lényegesnek tartom az elektronikus képzéseken túl a személyes találkozásokon alapuló véleménycseréket is, nagyon hasznos, ha a tanácsok egymással is értekeznek, mely szintén elősegíti egységes álláspont kialakítását. Az ítélőtáblán a legfontosabb szakágak kollégiumai megtalálhatók, amelyek között semmilyen átjárás nincs, még csak nem is ismerjük egymást. A jövőben meg kell találni az utat a közeledéshez, egymással is kommunikálnunk szükséges. Az elszigeteltség növeli az elidegenedést, egymás problémáinak megismerése, közös megoldások keresése a közösség építésén túl szakmailag is eredményes lehet.

Gondolni szükséges az egyéni karriérutakra is, hiszen a kiégés veszélye a 20-30 éve ítélkező bírák esetében reális. Támogatnám mindazon kollégáim előmenetelét, akik ambíciót éreznek magukban a jövőben magasabb bírói fórumon, a Kúrián történő ítélkezésre. A jelenleg fennálló pontrendszerre figyelemmel lehetőséget biztosítanék jogszabálytervezetek véleményezésére, melynek megtörténtét igazolnám.

Szorgalmaznám, hogy az OBH lényegesen hosszabb időt biztosítson a jogszabályok véleményezésére, a jelenleg rendelkezésre álló időtartamok formálissá teszik a folyamatot, megalapozott szakmai vélemény a rendelkezésre álló igen rövid időben nem készíthető el. Támogatnám a külföldi szakmai úton történő részvételt, a publikációs tevékenységet. Lehetőséget biztosítanék oktatásra, vizsgáztatásra. A tudomásomra jutott vizsgáztatási lehetőségeket a kollégákkal megosztanám, a jelentkező kollégák nevét a megfelelő helyekre továbbítanám.

Az OBH kezdeményezte egy 2019. évi határozatában, hogy a korábbi gyakorlattal ellentétben a fellebbviteli bíróságokon is kerüljön bevezetésre a súlyszám az egységes munkateher biztosítása érdekében. Az Országos Bírósági Hivatal egyik kabinetje országos szintű gyűjtő- és elemző munka után arra a következtetésre jutott, hogy bevezetése szükségesnek mutatkozik részben az országos munkateher egységesítése, a bírói álláshelyek jobb és célszerűbb elosztása, másrészt a bíróságokon belüli munkateher egységesítése érdekében. Tudomásom szerint a kabinet következtetésének leszabályozása a központi igazgatásban még nem történt meg, de az OBH elnöke az 51.SZ/2022.(VI.14.) OBHE határozatával már létrehozta a Súlyszám Kabinetet, amelynek feladata az arányos munkateher biztosítása érdekében az ítélőtáblai és törvényszéki másodfokú büntető peres ügyszakban a súlyszám rendszer kidolgozása, az OBH elnökének az ügyelosztással, munkateher méréssel kapcsolatos döntéseinek előkészítésében való közreműködés.

Tekintettel arra, hogy igen sok középkorú és idősebb kollégámat érint a kiégés veszélye, fontosnak tartanám a döntéshozók felé annak közvetítését is, hogy a nagyobb munkateherhez nagyobb számú álláshely legyen elérhető és az ítélőtáblán belül is kiegyensúlyozott ügyelosztás valósulhasson meg.

2016-ban sor került az ítélkezési munka időszerűségének biztosítása érdekében a vidéki ítélőtáblák bíráinak kirendelésére részben az ügyhátralék feldolgozása, részben az ítélőtáblák közötti munkateher arányosítása érdekében. A vidéki bírák a Fővárosi Ítélőtábla bíráiként jártak el az ügyekben, ennek megfelelően az ügyelosztási rendben is feltüntetésre kerültek. Álláspontom szerint a jövőben a munkateher mérés eredményeinek felhasználásával a bírói álláshelyek megfelelő átcsoportosításával szükséges elérni azt, hogy a Fővárosi Ítélőtábla munkaterhe közel azonos legyen a többi ítélőtábla munkaterhével. Illetékességi terület módosításokra is sor került, ennek ellenére az adatok azt mutatják, hogy a központi régió ügyérkezése igen jelentős, amelyre a központi igazgatásnak szükséges reagálni.

Sajnálatos módon az utóbbi időben - nem ítélőtáblai szintről - több kollégánk mondott le bírói tisztségéről. Hiszek abban, hogy igazságosan kialakított munkateher mellett, megfelelő számú álláshellyel optimálisan gazdálkodva erre a Fővárosi Ítélőtáblán nem fog sor kerülni. Cél, hogy minden bíró úgy érezze, hogy reálisan ellátható munkamennyiséggel kell megbirkóznia, segítő igazságügyi alkalmazottak igénybevételével a lehető legjobb technikai felszereltség, kiszámítható igazgatási vezető és jó munkakörülmények mellett.

Bár az ítélőtáblát még kevésbé érinti, a helyi bíróságokon megindult az igazságügyi alkalmazottak elvándorlása részben a feladatok mennyisége miatt, részben a más szektorokban megszerezhető magasabb fizetés reményében. A gazdasági környezetre, járványügyi helyzetre, a pénzügyi lehetőségre tekintettel proaktívan kell eljárni az igazságügyi alkalmazotti kar megtartása érdekében, illetve az esetlegesen bekövetkező fluktuációt is kezelni kell. Meggyőződésem, hogy rátermett, gyakorlott igazságügyi alkalmazottak nélkül időszerű ítélkezés nem létezik, ezért fontosnak tartom az igazságügyi apparátusban megtartásukat. Cél, hogy a tanácsok mellett továbbra is a jelenlegi számú igazságügyi alkalmazott dolgozzon, ne kerüljön sor összevonásra, ahogy az a kerületi bíróságokon már működik.

Tapasztalatom szerint annak ellenére, hogy az előző években a bíróságok helyzetének értékelésekor visszatérő téma volt az adminisztratív munkateher csökkentése, ezt nem sikerült megvalósítani. Bár bizonyos, hogy a BIÍR/BIR-O majd az ÍTR program használata, a digitalizálás a jövő útja, az igazságügyi alkalmazottakra óriási terhet rótt az új rendszerek használatának elsajátítása, időnként egy-egy feladatnak duplikált elvégzésének kötelezettsége, az okiratok digitalizációja, a különböző felületeken elvégzendő nagyszámú, bonyolult feladat végrehajtása. Az igazságügyi alkalmazotti állomány adminisztratív munkaterhe oly mértékben megnőtt, hogy a bírának a beszédfelismerő program használatával, vagy önállóan szükséges elkészíteni a határozatok tervezetét. Azt gondolom, hogy ismételten fel kell mérni a tisztviselők és bírósági ügyintézők által elvégzendő feladatokat, azok mennyiségét, meg kell határozni a jegyzői leterheltséget. Ezt követően lehet döntést hozni abban a kérdésben, hogy szükséges-e további ügyintézői álláshelyek bővítését kezdeményezni, avagy jobb munkaszervezéssel, feladatok átcsoportosításával, egyszerűsítésével növelhető-e a hatékonyság. A távozó kollégák helyére érkező új munkaerő betanítása ugyancsak időigényes feladat. Mindezért a legkiválóbb igazságügyi alkalmazottak közreműködésével kialakítható lenne a bírákéhoz hasonló instruktori rendszer, a betanításban, instruálásban segédkező jegyzők a törvényes kereteken

belül a rendelkezésre álló anyagi eszközökből plusz juttatásban részesülhetnének az erre vonatkozó szabályozó kidolgozását követően.

Az ítéltáblákra elvétve, de fogalmazók is beosztásra kerülnek. Magam részéről azzal értek egyet, hogy a fogalmazók a kerületekben, majd a törvényszékeken szerezzék meg a szükséges tudást és tapasztalatot, ahol a másodfokú eljárás szabályaival is megismerkedhetnek. Az ítéltáblán csak a harmadfokú eljárás szabályai jelenthetnek újdonságot, amely jogszabályanyag könnyen elsajátítható. Az ítéltáblán rövid fogalmazói szakmai gyakorlatnak látom értelmét.

A titkárok ítéltáblán töltött ideje más megítélés alá esik. Tekintettel arra, hogy a titkári értékelés bevezetésével kapcsolatosan OBT előterjesztés formájában kifejtettem a véleményemet, mélyebben foglalkoztam e kérdéskörrel. A titkárok egy része bírói kinevezésre vár, a szakmai munkába örömmel kapcsolódik be, tanulni szeretne, ambicionált. Többnyire pontot gyűjt a bírói álláspályázathoz, ezért szakjogászira képzésre jár, publikál, külföldi utakra jelentkezik, nyelvet tanul, leterhelt. Ugyanakkor a bírói álláshelyek alacsony száma és rövid időn belüli elérhetetlensége, a magasabb életkor és a viszonylag jó, esetenként a kezdő bírói fizetésnél magasabb javadalmazás miatt kialakult azon titkári kör, amely megelégszik a titkári karrierrel, és hosszútávon bírósági titkárként képzelel el magát. Véleményem szerint alaposan átgondolandó, hogy a titkárok foglalkoztatása az ítéltáblán a jövőben miként történjen hatékonyabban. Azon titkárok esetében, akik bírónak szeretnének válni, segítséget kell nyújtani a tanuláshoz, figyelemmel kell lenni munkájuk meghatározásánál arra a tényre, hogy a versenyben nagyszámú objektív pont nélkül lehetetlen bírói álláshely elnyerése. Emellett természetesen a kompetenciájuknak megfelelően szükséges beosztásuk, hogy hatékonyabban sajátítsák el egyrészt a joganyagot, másrészt a szervezeti működést. Úgy értékelem, hogy nem vált be az a gyakorlat, hogy egy titkár két tanácsban van beosztva, mert ebben egyáltalán nem követhető a munkavégzés, a szabad kapacitás, a terhelhetőség, nehezebb az együttműködés. Azon titkárok esetében, akik hosszabb távon gondolkodnak a titkári karrierben, célfeladatokba, akár igazgatásba történő bevonásukat is jónak gondolom. Kompetencia alapú foglalkoztatásuk egyben segítséget kell jelentsen a bírói munka során is, megfelelő számú határozattervezet, az ügyek előkészítése szakmai tudásuk alapján elvárható. Az OBH részéről kívánatos lenne a titkári értékelés egységes rendszerének leszabályozása is a motiválás, a számon kérhetőség és az egyéni kompetenciák megismerhetősége érdekében. Ez esetben a feladatok kiosztása célra orientált, fejlesztő, egyben segítő jellegű lehetne. Meglátásom szerint a titkárok tudása a jelenleginél sokkal hatékonyabban felhasználható az igazságszolgáltatásban, szükséges az ellátott feladatok aktualizálása, új munkaköri leírások készítése számukra.

Fontos az ítéltáblák időszerűségének biztosítása szempontjából a folyamatok leszabályozottsága, a határidők betartásának monitorozása, az ügyforgalmi adatok folyamatos nyomon követése. Áttekintve az ítéltábla szabályzatait, ajánlásait, intézkedéseit, amelyek a honlapról megismerhetők, azt gondolom, hogy a szervezet élete precízen leszabályozott, az ítéltábla elnökének utolsó beszámolójában e körben jelzett jövőbeni feladatokkal egyetérték. A szervezeti és működési szabályzatok kapcsán az OBT üléseken többször felmerült, hogy azok országos egységesítése lenne szükséges, a tartalmi elemek is meghatározandók, amelyek megfontolása a jövő feladata.

Az ítélkezés megalapozottsága a Kúriával, társ-ítélőtáblákkal való szakmai együttműködés, a kollégiumi ülés és tanácselnöki értekezleti forma kihasználásával, a megfelelő színvonalú oktatás és az önképzés támogatása útján biztosítható.

Figyelemmel arra a tényre, hogy eddig az ítélőtábla igazgatásában nem működtem közre, nyilvánvaló, hogy az első rövidtávú feladat bíró kollégáim észrevételeinek figyelembevételével a hatékony, időszerű működés alapelveinek és kivitelezésének meghatározása lenne.

II.4.

A tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal gazdálkodás

E körben az adatok a Fővárosi Ítélőtábla elnökének 2021. évi beszámolójából (119-124. oldal) álltak rendelkezésre számomra, melyet terjedelmi okok miatt megismételni nem kívánok. Megismertem az OBH 2021. évi elemi költségvetésének és számviteli beszámolójának adatait. Az OBH elnökének 2020. évi beszámolójának IV. részében a Bíróságok fejezet 2020. évi költségvetése került feltüntetésre, mert a beszámolási időszak más, mint az ítélőtáblák, törvényszékek elnökei esetében.

A Fővárosi Ítélőtábla 2021 évben központi irányító szervei támogatásból és költségvetési bevételekből 4.277.021.000 forint bevételből gazdálkodott, költségvetési kiadásai ezzel megegyezők. A költségvetés számadatai a 2020. évvel közel azonosak voltak. Az ítélőtábla Fekete Sas utcai épületében a Büntető, a Polgári és a Munkaügyi Kollégium működik, a Közigazgatási Kollégium a Tölgyfa utcai épületben került elhelyezésre. A Fekete Sas utcai épületben a büntető ügyszakban az első emeleten elhelyezett egyes tanácsok esetében a munkavégzést zavarja az alattuk lévő orvosi centrum diagnosztikai berendezéseinek egész napos zaja, mely kiegészül a volt Radetzky-laktanya építési munkálatainak zajával. Az orvosi centrum felől érkező zaj ellensúlyozására a padozat szigetelése lehet alkalmas, megvalósíthatósága érdekében meg kell ismerni a bérleti szerződésben foglalt feltételeket. A Fekete Sas utcai épületben álláspontom szerint a büntető tárgyalóterem ajtajainak szigetelése is szükséges a tárgyalásokról, tanácskozásokról kihallatszódó hangok miatt, amennyiben arra megfelelő forrás rendelkezésre áll. A tanácskozási titok ebben a környezetben nehezen tartható, még dolgozó szobákba visszavonulás esetén is a szomszédban érkező tanács megbeszélésének minden egyes mondata hallható.

A Fővárosi Ítélőtábla beszerzésekről szóló szabályzatát, valamint a 2018.El.II.B.13/2. és 2018.El.II.B.48. számú szabályzattal módosított 2017.El. II.B.34 számú szabályzatot a kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, érvényesítés, utalványozás és teljesítésigazolás rendjéről módomban áll megismerni és alkalmazni, mert OBT elnöki időszakom alatt az OBH elnökének utasítása alapján az ítélőtábla ezen szabályai voltak érvényesek rám az elszámolásokat illetően az OBT SZMSZ-ében foglalt gazdasági működés körébe eső kötelezettségeimen túl. A Gazdasági Hivatal vezetőjével az együttműködés a jelzett időszakban kifogástalan volt.

A pénzügyi forrásokkal történő gazdálkodást a jövőben az ismert gazdasági és pénzügyi körülmények között a lehető legtakarékosabban szükséges folytatni a rendelkezésre álló költségvetés figyelembevételével. Kinevezésem esetén a szerződés állomány áttekintését

követően megvizsgálám, hol történhet racionalizálás és költségcsökkentés. A megismerés érdekében alkalmazott belső ellenőri vizsgálat után kerülhetne sor a szükséges intézkedések megtételére. A Gazdasági Hivatal tevékenységének, a pénzügyi folyamatoknak az átvilágítása után abban is állást kellene foglalni, szükséges-e a szabályozók módosítása.

A rendelkezésre álló pontos összegek megismerését követően rövidtávon meghatározandók azok a területek, ahol lehetséges a kiadások visszafogása. Fel kell mérni azt is, hogy milyen energia takarékos megoldások vezethetők be rövid időn belül. Ide sorolom a számítógépek állandó bekapcsolt állapotának megszüntetését más technikai megoldás bevezetésével, a papír takarékoskosságot, a légkondicionálás racionalizálását. A szerződések átvizsgálását követően határozhatók meg a szűkítés további keretei.

Amennyiben a Fekete Sas utcai épület mélygarázsában további parkolóhelyekre lehet szerződni, ezt kezdeményezném. Jelenleg megosztott parkolóhely használat került kialakításra, amely azt eredményezi, hogy a bírák kizárólag az értekezleti és a tárgyalási napon tudnak parkolni. Áttekinténem a helyek elosztásának elveit, amennyiben az racionalizálható, e módon is megoldhatónak tartom a kollégák további napokon történő parkolásának lehetőségét.

Az informatikai eszközökkel ellátottság jelenleg jónak mondható. Az informatikai biztonság megteremtése a legfontosabb feladat, hosszú távon pedig fel kell készülni az amortizálódó eszközök cseréjére, fejlesztésére.

Az OBT legutóbbi ülésén felkérte az OBH elnökét, hogy fontolja meg a bíróságok és az OBH gazdálkodásáról szóló szabályzatról szóló utasítás „Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetőket megillető személyes gépjárműhasználat,, alcímének hatályon kívül helyezését, megszüntetve ezzel az ítélőtáblák és törvényszéki elnökök magáncélú gépjármű használatát. Amennyiben az OBT ezen felkérése nem kerül teljesítésre, abban az esetben is érvényesnek és időszerűnek érzem a magáncélú hivatali gépjármű használat mellőzését.

II.5.

Képzés

A bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése részben az állandóan változó jogszabályi környezet, részben a digitalizáció magasabb foka, az ÍTR alkalmazása, az informatikai védelem biztosítása érdekében kiemelt feladat. A járvány alatt a MIA által a Coospace felületen megjelenített előadások, hosszú időn keresztül elérhetőek, színvonalasak, a bírák azt több hetes időkeretben megtekinthetik. Az oktatói segédanyagok a felületen bármikor elérhetőek. Ezen kedvelt formula mellett azonban a jelenléti oktatás sem hanyagolható el, mert e fórumokon a konstruktív vitákban olyan kérdések is felmerülhetnek, amelyek nem biztos, hogy beépítésre kerülnek az előadásba. A bírák és igazságügyi alkalmazottak önképzése is támogatandó. A Fővárosi Ítéltábla korábban is több alkalommal volt helyszíne regionális képzéseknek, ahol az ítélőtábla bírái is vállalkoztak előadások megtartására. Ezen gyakorlat a jövőben is fenntartandó, a szervezéssel kapcsolatos elnöki feladatoknak örömmel tennék eleget. A Kúriával, a társ-ítélőtáblákkal és a törvényszékekkel az együttműködés ezen a területen is szorgalmazandó. A törvényszékekről érkező kérdések eddig is becsatornázásra kerültek a

kollégiumvezetőkhez, azok a kollégiumokon, tanácselnöki értekezleteken megvitatásra kerültek, mely a jövőben is alkalmazandó gyakorlat.

II.6.

Informatika, bírósághoz való hozzáférés

A bírósághoz való hozzáférés a jelenlegi informatikai rendszerben többnyire megoldott azzal, hogy a továbbfejlesztés lehetséges. Számos jogszabály módosítás történt a közelmúltban, a rendelkezésre álló nyomtatványok nem minden esetben aktualizáltak, nem követték le a jogszabály változásokat, rossz szakasz számokat tartalmaznak, amelyre a jövőben figyelmet kell fordítani. Amennyiben a bíróság rossz, vagy nem hatályos jogszabálysöveget tartalmazó nyomtatványon tesz közléseket, akár az ügy hatályon kívül helyezéséhez is vezethet, amennyiben valamilyen alapjog sértés áll elő ennek következményeként. A tájékoztató kiadványok, az ítélőtábla honlapja folyamatos frissítésre szorul.

Véleményem szerint az informatikai biztonságot mindig lehet tökéletesíteni, fel kell készülni az informatikai rendszert érő esetleges támadásokra is. A Forti Client távoli asztal kapcsolat létrehozása után a biztonsági problémákra a dolgozók figyelmére felhívásra került, annak betartását nyilvánvalóan ellenőrizni szükséges. Megvizsgálandó, mennyire gazdaságos és biztonságos az állandóan bekapcsolt állapotban lévő gépek működése, a rendszer működése miként optimalizálható és tehető biztonságosabbá. Az informatikai biztonság érdekében folyamatos oktatás, továbbképzés szükséges. Az e-akták megjelenésével a bírók és igazságügyi alkalmazottak tudásának állandó fejlesztése a cél a digitalizáció korában szükséges ismeretek megszerzése érdekében.

El kell érni, hogy az otthondolgozás keretében végzett munka egyenértékűvé váljon a belső hálózaton végzett munkával. Cél, hogy a belső hálózat adatai formátum veszteség nélkül otthon is folyamatosan megjeleníthetők, a határozatok otthonról nyomtathatók legyenek, a Jogtár, levelező program, a BIÍR valamint az ÍTR adatbázis ugyancsak állandóan elérhető legyen. A pandémia alatt a távmeghallgatás, a VIA VIDEO rendszer bejártódott, annak az anyagi eszközöktől függő továbbfejlesztése a jövő útja. Az ítélőtáblán jelenleg 4 végpont található. A tanácselnökök a használatot könnyen elsajátították, egyre kevesebb vádlott kéri a tárgyalóterembe történő személyes előállítását, mely a gazdaságosság, büntetés-végrehajtásban fellépő munkaerőhiány miatt is kedvező tendencia. Több esetben engedélyeztek a tanácselnökök a skype-on való becsatlakozást az ügyész, valamint a jogi képviselő részéről, melyet a pandémia alatti jogszabálymódosítás tett lehetővé. A hivatali skype használatával kollégiumi ülés, értekezlet is megtartható. Alkalmazásával a tanácsstagok közti kommunikáció, konzultáció otthondolgozás esetén is lehetséges.

Azt gondolom, több év távlatában már kimondható, hogy a Belux beszédleíró szoftver nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, a hosszabb ideje használók is arra panaszkodnak, hogy az adaptációs idő ellenére a program nem ismeri fel a kimondott szavakat, számokat, olyan összefüggéstelen szavakat ír le, amelyek utólag csak igen nagy türelemmel javíthatók, a bírói és jegyzői munkát is nehezítik. Előfordult, hogy más városban diktáló bíró szövegét írta le a saját szöveg helyett a program. Ismét szükséges annak felmérése, hogy a program az egyes

bíróknál használatban áll-e, amennyiben nem, indokolt lehet a készülékek más bíróságok részére történő felajánlása.

II.7.

Integritás, biztonság, egészségvédelem

Az egyik legfontosabb terület a bírák fizikai biztonságának megteremtése, mely meggyőződésem szerint az ítélőtáblán jelenleg megoldott. Az épületben tartózkodás rendje kellően leszabályozott, az érzézők detektoros kapun, átvilágító berendezés használatával léphetnek be, a tárgyalótermi folyosókon rendészek tevékenykednek a tárgyalások ideje alatt. A bírák külön bejáratot használhatnak. Az ítélőtábla kamerarendszerrel ellátott, amelyre az épületbe érkezők figyelme felhívásra került. Tudomásom szerint a büntetés-végrehajtás gépkocsijának mélygarázsba érkezése időnként problematikus, a fogvatartottak tárgyalótermekhez felkísérése is csak az épület adottságaihoz mérten megoldott. A papír vékonyságú falak miatt a tanácskozásokon elhangzottak a felek, jogi képviselők számára is hallhatóak, ezért a tanácsok a tárgyalóteremben semmilyen tanácskozást nem folytathatnak. Minden esetben a dolgozószobákba szükséges visszavonulni, a tanácskozás intimitása és a szolgálati titok őrzése a vékony falak miatt itt sem problémamentes. A tárgyalótermek ajtajainak hangszigetelése a költségvetés lehetőségeitől függően a közeljövőben megoldandó.

Az ítélőtábla integritás felelőssel rendelkezik, az integritás szabályzat a honlapon közzétételre került, az integritás sértések bejelentésére szolgáló űrlap is letölthető. Az integritás szabályzat, valamint a közérdekű bejelentések és panaszok kezelésének szabályzata meghatározza a vezetői feladatot. Szükséges e szabályzatok hatályosulásának nyomon követése, a bírák és igazságügyi alkalmazottak tájékoztatása képzés keretében. A közösségi média használatáról, a bírák ottani megnyilvánulásainak lehetőségeiről, veszélyeiről, felelős használatáról, a bírákat esetleg ott érő támadások kezeléséről előadások szervezése szükséges a témában kompetens szakemberek bevonásával.

Minden olyan esetben nyilvános megszólalást tartok szükségesnek, amikor ítélkező bírót a sajtó részéről tevékenysége vagy az Etikai Kódexben írtak szerint megfogalmazott véleménye miatt támadás ér. Az ítélőtáblán korábban több bíró is a sajtó támadásának áldozatává vált, akik nem minden esetben kaptak védelmet. Az azonnali visszautasítás kötelesség a vezető részéről az ítélőtábla tekintélyének megőrzése érdekében. A sajtó részéről a közvélemény e módon történő befolyásolása, a bírósággal, bíróval szembeni hangulatkeltés minden esetben elítélendő.

A panaszügyintézés során figyelmet kell fordítani a bírákkal és igazságügyi alkalmazottakkal szemben meg nem engedhető hangnem visszautasítására, ha a panasz tartalma azt indokolja. Amennyiben valamely bűncselekmény megvalósulása miatt az érintett bíró feljelentéssel kíván élni, annak megfogalmazásában a szakmai segítséget biztosítanám.

Az ítélőtábla ellen indított perekről kizárólag az ítélőtábla elnökének előző évről szóló beszámolójából rendelkezem adatokkal, az OBH Jogi Képviseleti Osztálya látja el meghatalmazás alapján a perbeli képviselést.

A pandémia ideje alatt az OBH elnöke által létrehozott kabinet ajánlásainak szem előtt tartásával többször eltérően kellett leszabályozni a szükséges egészségvédelmi intézkedéseket, az épületbe lépés, tartózkodás rendjét, melyek betartását is ellenőrizni kellett. Az iratkarantén szabályai a járvány első szakaszaiban megfelelően működtek, a járványadatok változásával annak jelentősége csökkent, az ismeretek bővülésével egészségvédelmi szerepe is megkérdőjelezhetővé vált. Az ózongenerátor használata minden szükséges esetben megtörtént, a bírák, igazságügyi alkalmazottak a bejelentési, karanténba vonulási kötelezettségeiknek eleget tettek. A járványkezelés sok kihívást tartogatott az igazgatási vezetők számára, melyet magas szinten oldottak meg beleértve az oltási programok megvalósítását is. A járvány újabb hullámai esetén a megkezdett intézkedések továbbvitele nélkülözhetetlen, kiemelt figyelmet érdemel.

Az otthondolgozás lehetőségének biztosítása a kritikus időszakban jó gyakorlatnak számított. Az otthondolgozás jelenlegi rendszerét megfelelőnek tartom azzal, hogy megfontolandó, hogy amennyiben nincs személyes jelenléte igénylő értekezlet, a hétfői napon is lehetséges legyen bírák részére az otthondolgozás, amelyet az energiatakarékosság követelménye és az egészségvédelem is indokol és azt az Igazgatási szabályzat is lehetővé teszi.

Az Igazgatási szabályzat 108.§ (1) bekezdése szerint az ítélőtábla elnöke határozott, vagy határozatlan időre írásban engedélyezheti, hogy a bírósági napok kivételével – munkáját részben, vagy egészben a bíróságon kívül végezhesse.

Amennyiben annak pénzügyi fedezete megteremthető, az otthoni munkavégzéssel megemelkedett rezsiköltségek támogatása is szükséges annak leszabályozását követően. Az igazságügyi alkalmazottak tekintetében az otthondolgozás szabályozásához az Iasz. módosításának kezdeményezése elengedhetetlen.

A járványhelyzet rámutatott arra is, hogy a dolgozók egészségének védelme, a megfelelő munkakörülmények biztosítása az egyik legfontosabb követelmény. Kiemelt feladatnak tartom az ítélőtábla székhelyén a Fekete Sas utcai épületben található orvosi központ (Margit Medical Center) diagnosztikai berendezéseinek ismételt felmérését. Amennyiben a gépek száma növekedett, cseréire kerültek, sugárterhelésük ismét meghatározandó. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy az épület alatt lévő BKV Pálffy áramátalakító berendezésével együtt működnek a gépek az épületben. Az ítélőtábla elnöke kérésünk nyomán a büntető ügyszak költözése előtt elvégeztette a szükséges vizsgálatokat, a jegyzőkönyvek az intraneten megtalálhatóak. Azokban az első emelet padozatával közös mennyezet levédettségére semmilyen adatot nem találtam, ezért a vizsgálat kiegészítését tartom szükségesnek egészségvédelmi okokból.

A foglalkozás-egészségügyi ellátás 2021 évig a Doktor 24 Magánkórház, 2022 évtől a Dr. Rose Magánkórház által biztosított. Nincs tudomásom arról, mi indokolta a szolgáltatóváltást, kollégáim visszajelzése alapján az előző szolgáltató hatékonyabban, jobb időbeosztással dolgozott. A lemondott időpont esetén az új szolgáltató szankciót is alkalmaz, meghatározott pénzügyi összeg kifizetését helyezi kilátásba. A szerződés időtartamának megismerése esetén megfontolandó a váltás. A foglalkozás-egészségügyi ellátási célkitűzések az ítélőtáblán megvalósultak, azok azonban továbbfejlesztésre érdemesek. A Fővárosi Ítélőtábla szerződéseinek, pénzügyi lehetőségeinek megismerését követően a vizsgálatok bővítését is szükségesnek tartanám.

A sajtóval való kapcsolattartás mind az ítélőtábla működésével kapcsolatban, mind a közérdeklődésre számot tartó ügyekben hangsúlyos. Az állampolgárok szakszerű tájékoztatáshoz való joga, valamint a szervezet védelme érdekében nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a sajtószóvivőn, sajtótitkárokon keresztül szakszerű tájékoztatás jusson el az érdeklődőkhöz. Az ítélkező tanácsok a sajtó érdeklődésére számot tartó ügyekben eddig is segítették rövid összefoglalók elkészítésével a kollégiumvezetést. Az elnöki beszámolóból megismerhetően 69 esetben volt érdeklődés a sajtó részéről különböző ügyek és kérdések kapcsán, amely számomra azt jelzi, hogy a sajtóval való korrekt kapcsolattartás kiemelt feladat, cél a döntések közérthetővé tétele.

Az ítélőtábla életében az ügyelosztási rend elkészítése és aktualizálása, nyilvánossággal történő megosztása az egyik legfontosabb feladat. A transzparencia jegyében, a törvényes bíróhoz való jog érvényesülésének ellenőrizhetősége érdekében minden változás után a honlapon közzéteendő. Korábban jeleztem, hogy személyi kérdésben titkos szavazás szükséges, lényeges, hogy több tanács összetételének változása esetén a szavazás ne „csomagban”, több tanácsösszetételt érintően történjen, mert ebben az esetben a személyi kérdésekben történő véleményezés elveszíti a törvényes feladatát, jelentőségét.

A vezetői értekezletekről szóló emlékeztetők is megjelenítendőek véleményem szerint az intraneten, a tanácselnöki értekezletek, kollégiumok, összbírói értekezletek jegyzőkönyveinek megismertetése is itt szükséges. Azt gondolom, hogy a közösség életét érintő felsorolt dokumentumok megjelenése szükséges.

II.8.

Az ítélőtábla kapcsolatai, együttműködés a többi hivatásrenddel

A Fővárosi Ítélőtábla illetékességi területéhez tartozó törvényszékek, így a Fővárosi Törvényszék, a Budapest Környéki Törvényszék, valamint a Balassagyarmati Törvényszék igazgatási és szakmai vezetőivel való kapcsolattartást a jövőben is fontosnak tartom. Az ítélőtábla elnöke, vagy elnökhelyettese e bíróságok elnöki beszámolóval érintett összbírói értekezletén részt vesz, beszámol arról, hogy a bíróságok határozatainak felülbírálata az ítélőtáblán milyen eredménnyel zárult, a statisztikai adatok is bemutatásra kerülnek. Az ítélőtábla elnöki beszámolóval érintett összbírói értekezletére hivatalosak e törvényszékek vezetői is. A törvényszékek kollégiumvezetői hivataluknál fogva tagjai a szakmai kollégiumoknak, illetve az egyes törvényszékekről az ítélőtábla kollégiumi tagjává választott bírák is részt vesznek az üléseken, módjukban áll a kollégiumuk érdeklődésre számot tartó kérdések megvitatása, kérdések feltétele. Az ítélőtábla egy-egy bírása tagja ezen törvényszékek bírói tanácsának, így a pályázatok elbírálásában is biztosított az ítélőtáblai bírák részvétele. Lényeges a társ-ítélőtáblákkal történő folyamatos kapcsolattartás is. Az ítélőtáblák elnökei a jelzett összbírói értekezleten meghívottként vesznek részt. A közvetlen kapcsolat megkönnyíti a jövőben is szükséges együttműködést.

A más hivatásrendekkel történő együttműködés a már kiépített keretek között ugyancsak fenntartandó, közös konzultáció, esetleg kerekasztal formában folytatott beszélgetés a közös problémák megoldását elősegíti, a szakmai ismeretek bővülését szolgálja.

Külföldi bíróságokkal partnerkapcsolat kialakításáról az intranetről értesültem, ennek fenntartását a jövőre nézve is lényegesnek tartom.

A Fővárosi Ítéltábla 2023-ban 20 éves évfordulóját fogja ünnepelni, mely esemény jelentőségét ünnepi ülésen megemlékezéssel szeretném kiemelni.

Céljaim, és megvalósításuk ütemezése:

III.1. A szervezet irányításában, az átláthatóság megteremtése érdekében

- rövid és középtávon az SZMSZ felülvizsgálata, szabályozók, eljárási protokollok áttekintése, bírói tanács bevonása az igazgatás egyes területeibe, ennek SZMSZ-ben történő leszabályozása
- rövidtávon az aktuális problémák feltérképezése, a bírák véleményének megismerése, a megoldások kidolgozása, intézkedési tervek készítése
- folyamatosan a bírói öngazgatásban résztvevő testületek álláspontjának kötelező figyelembevétele
- rövidtávon az ügyrenddel kapcsolatos kollégiumi szavazás szabályainak átgondolása
- Folyamatosan az ítéltábla elnökének 2021. évi beszámolója 7.3. pontjában meghatározott feladatok alapján a még nem teljesített feladatok továbbvitele (beszámoló 153-154. oldaláról)
- Kiemelten: Iasz. módosításának kezdeményezése az igazságügyi alkalmazottak bíróságon kívüli munkavégzésének engedélyezhetősége tekintetében, a 7/2011. (III.4.) KIM rendelet módosítására vonatkozó javaslat megtétele

III.2. Az időszerű és megalapozott ítélezés körében:

- rövidtávon és folyamatosan a megüresedett álláshelyek betöltésének kezdeményezése, tanácselnöki pályázatok kiírása a megüresedett tanácselnöki helyeken, a kirendelések szűkebb körű, rövidebb időtartamú alkalmazása
- rövidtávon annak felmérése, hogy hány bíró, titkár van megbízva igazgatási feladat ellátásával, hogy a munkateher arányosítható legyen
- rövidtávon a nagy terjedelmű és pertartamú ügyek áttekintése, folyamatos figyelemmel kísérése, folyamatos támogatás felkészülési idő engedélyezésével, titkári segítség biztosítása
- rövidtávon a titkári és bírói kompetenciák megismerése, a szakjogászai képzettségek felhasználása az ítélezésben, az igazgatási munkában folyamatosan
- rövidtávon és folyamatosan szoros kapcsolat kialakítása a kollégiumvezetők bevonásával a Kúriával a felmerülő jogi problémák hatékony feldolgozása érdekében, a szakmai tanácskozások elősegítése a felmerülő jogkérdésekben
- határidők betartásának monitorozása, az ügyforgalmi adatok folyamatos nyomon követése
- annak elősegítése, hogy az ügyek a lehető legrövidebb pertartam alatt befejeződjenek folyamatosan

III.3. Emberi erőforrásokkal való gazdálkodás körében:

- rövidtávon a létszámgazdálkodás tervezhetősége, áttekinthetősége érdekében mind a bírák, mind az igazságügyi alkalmazottak tekintetében a személyi nyilvántartások adatai

alapján annak megismerése, hogy nyugállományba vonulás kapcsán milyen időpontokban kerülnek álláshelyek megüresedésére

- rövidtávon az ügyelosztási terv és a kollégiumok éves munkaterveinek áttekintése, további tartalmi elemek lehetőségeinek megfontolása a kollégiumvezetők és helyettesek bevonásával
- az igazságügyi alkalmazotti munkateher mérése, csökkentése lehetőségeinek kidolgozása középtávon, a fluktuáció elkerülése folyamatosan
- közép- és hosszútávon munkateher mérés a tanácsok szintjén, ennek ismeretében, valamint a büntető ügyszakban reményeim szerint a közeljövőben bevezetésre kerülő súlyszámok alapján a tanácsok munkájának kiegyensúlyozottabbá tétele, munkateher arányosítása
- rövidtávon és folyamatosan az otthoni munkavégzés bírósági munkavégzéssel egyenértékű technikai feltételeinek megteremtése
- rövidtávon a szervezeten belüli kompetenciák felmérése és kihasználása a munkavégzés során
- karrierutak, közösségi élet támogatása folyamatosan, sportesemények szervezése

III.4. Tárgyi eszközökkel gazdálkodás körében:

- szerződés állomány áttekintése, határozatlan idejű szerződések felülvizsgálata, költséghatékony megoldások keresése rövid távon
- beruházások, felújítások áttekintése, feladatok meghatározása az ismeretek birtokában rövid távon
- költségek racionalizálása, energetikai takarékoság folyamatosan
- környezettudatosság fejlesztése folyamatosan, szelektív hulladékgyűjtés
- középtávon informatikai átvilágítás, informatikai fejlesztések folyamatosan
- a parkolók számának gyarapítása rövid távon igényfelmérést követően

III.5. A képzés, oktatás területén:

- az ÍTR alkalmazásának elősegítése képzés szervezésével rövid és középtávon
- regionális előadások céljára helyszín biztosítása, regionális oktatások megszervezése rövidtávon és folyamatosan
- önképzések támogatása folyamatosan
- együttműködés fenntartása a Kúriával, társ-ítélőtáblákkal, az ítélőtábla illetékessége alá tartozó törvényszékekkel folyamatosan

III.6. Az informatika, a bírósághoz hozzáférés és a bírósági kommunikáció területén:

- az eszközellátottság felmérése, a távoli asztalkapcsolat biztonságosabbá és költséghatékonyabbá tétele, a folyamatos elérés lehetővé tétele
- nyomtatványok aktualizálása rövidtávon
- az informatikai biztonsággal kapcsolatos ismeretterjesztő előadás szervezése rövid- és középtávon
- hivatali skype alkalmazásának elősegítése a tanács és kollégiumi munkában folyamatosan
- a Belux beszédfelismerő program használatának megfontolása az előnyök, hátrányok figyelembevételével rövidtávon
- honlapfejlesztés hosszútávon

- az intraneten a szakmai anyagok aktualizálása rövidtávon,
- a vezetői intézkedések átláthatósága, a transzparencia jegyében a személyi kérdéseket érintő és más releváns vezetői intézkedések, döntések megjelenítése az intraneten
- sajtó titkárok folyamatos képzése
- a bírákat érő sorozatos támadások esetén azonnali, hatékony fellépés folyamatosan

III.8. Az integritás, biztonság, egészségvédelem területén:

- hatékony panaszügyintézési rendszer kidolgozása középtávon
- tudatosság fokozása előadások útján az integritást, adatvédelmet, közösségi média használatot illetően középtávon
- rövid- és középtávon a munkaegészségügyi szolgáltatás felülvizsgálata, a bővítés lehetőségeinek felmérése

III.9. Kapcsolatok, együttműködés

- rövidtávon kapcsolatfelvétel a különböző hivatásrendek vezetőivel, a kommunikáció formáinak, eseményeinek meghatározása, középtávon ennek leszabályozása
- folyamatos kapcsolattartás a Kúriával, a társ-ítélőtáblákkal valamint az ítélőtábla illetékességi területéhez tartozó törvényszékek igazgatási és szakmai vezetőivel

Nyilatkozat

A pályázatban írt, Bszi.127.§ (1) bekezdésében írt vezetői kinevezési feltételeknek megfelelek.

Nyilatkozom, hogy kinevezésem esetén a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 41.§-ában írt összeférhetlenségi ok esetemben nem áll fenn.

A Bszi. 130.§ (3) bekezdése alapján hozzájárulok a bírói értékeléseimre vonatkozó iratoknak az OBH elnöke általibeszerzéséhez és kezeléséhez.

Tisztelt Kollégáim! Tisztelt Elnök Úr!

A pályázatban foglalt célok megvalósításához ezúton kérem a bírói kar támogatását, egyben az Országos Bírósági Hivatal elnökét, hogy amennyiben kollégáim támogatása megfelelő arányban biztosított, a meghirdetett állásra nevezzen ki.

Budapest, 2022. október hó 26. napján

dr. Fatalin Judit